

DIKTATURA tajkuna

Prije nekih godinu dana bila sam u prilici razgovarati sa direktorom jedne uspješne bosanskohercegovačke kompanije, koji je pun entuzijazma pričao o planovima za zajedničko ulaganje sa stranim partnerom i otvaranju fabrike koja bi u startu trebala zaposliti oko 100 radnika. Patriota po opredjeljenju, pričao je o planovima da fabrika bude otvorena u nekoj od nerazvijenih općina u BiH.

Nedavno sam ponovo sreća tog direktora i, naravno, zanimalo me šta je sa investicijom, je li fabrika završena i gdje se nalazi, jesu li zaposlili ljude... Završena je papirologija i vrlo brzo bi fabrika trebala biti izgrađena, montirane mašine i zaposleni ljudi. Samo što fabrika neće biti u BiH, nego u jednoj susjednoj zemlji!!! Najprije sam pitala da nije slučajno strani investitor insistirao da se fabrika gradi u drugoj državi i bila spremna osuti paljbu što se pristalo na to, ali me je čovjek sa sažaljenjem pogledao i rekao "Nisu stranci, naši su..."

U nastavku je uslijedila priča o putešestvijima po lokalnim zajednicama i iscrpljujućim razgovorima sa vlasnicima napuštenih fabričkih hala, kupljenih u privatizaciji, uglavnom za certifikate ili za smiješne iznose. E sada, vlasnici za te iste napuštene hale koje godinama zjape prazne traže milione, a u lokalnim zajednicama, u najboljem slučaju, sliježu ramenima i kažu da nije do njih. Izrevoltiran takvim odnosom, čovjek je otišao u komšiluk, našao prostor, dobio punu podršku što lokalne zajednice, što države (nisam pitala da li je podrška i finansijske naravi) i privodi kraju svoju investiciju.

Kako nešto nisam sigurna da će nadležne institucije brzo ili ikako izvršiti reviziju privatizacije, a još manje vjerujem da će ovdašnji pravosudni sistem procesuirati i adekvatno kazniti one koji su se u privatizaciji dočepali sjajnih poslovnih prostora budzašto, kao jedini izlaz mi se čini donošenje novog zakona. Ili se to možda može regulirati izmjenom nekog postojećeg zakona pa da vlasnici proizvodnih pogona kupljenih u privatizaciji plaćaju poseban porez ukoliko prostore koriste za skladišta ili im zjape prazni. I usput možemo ubaciti i jedan član kojim će poseban porez plaćati vlasnici poljoprivrednog zemljišta koji ga ne koriste. Na taj način bi na dobitku bili svi, država sa novim izvorom prihoda, nezaposleni bi dobili šansu za posao, istinski biznismeni šansu da razvijaju biznis... Na gubitku bi jedino bili tajkuni koji su se obogatili preko noći... Ali znate šta? Iskreno, baš me briga za njih. **B**

*Aida Delić,
glavna i odgovorna urednica*